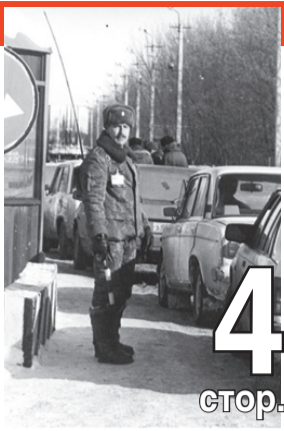

Починаючи з «чистого аркуша»

Сьогодні прикордонниками Східного регіонального управління чітко та надійно охороняється українсько-російський кордон від Сумщини до Азовського моря. Проте на момент проголошення незалежності України міждержавних рубежів тут просто не існувало. Отже розпочинати службу доводилося на голому місці. І не лише на місцевості, а й у свідомості людей. А це була справа ой яка непроста!

4 стор.

У його тилу було як на передовій

Спомини... Вони все частіше спливають у пам'яті полковника запасу Віктора Івановича КОВАЛЬОВА. Ось він – бравий курсант Вольського вищого військового училища тилу. А тут – 1972-й рік, і на погонах офіцера засяяли маленькі лейтенантські зірочки. Скільки ж то було радості на душі та бажання творити високу сутність свого власного «я»! Звичайно, разом з ненаглядною обраницею – юною дружиною Тонею.

6 стор.

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
компетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті «Прикордоння України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи
Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 48736

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

Новосілля на Волині

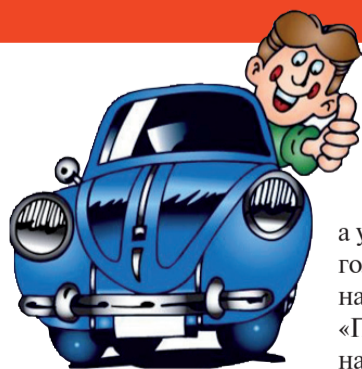

Своє 20-річчя відсвяткував Луцький прикордонний загін. З нагоди ювілею тут пройшли урочистості за участю Голови Держприкордонслужби України генерала армії України Миколи ЛИТВИНА. Для волинських «зелених кашкетів» цей день став подвійним святом, адже крім привітань із ювілеєм 45 сімей військовослужбовців отримали ключі від омріяного службового житла.

Олег ЛИЧКОВСЬКИЙ

Варто сказати, що керівництво Держприкордонслужби України визначає питання соціального захисту персоналу як одне з найпріоритетніших. Тому в рамках програми із забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей житлом колишнє приміщення казарми Луцького прикордонного загону вдало реконструювали під затишні помешкання. На це із державного бюджету було виділено понад 9 мільйонів гривень. Слід зазначити, що кошти витрачені не даремно. Адже завдяки старанням будівельників у триповерховій споруді XVIII століття з'явилося цілком сучасне житло для сімей охоронців рубежу. Сказати, що новоспечені мешканці комфортабельних квартир зраділи такому подарунку – це не сказати нічого. Відтепер сім'ї новоселів можуть впевнено заявити про те, що держава дійсно дбає про охоронців своїх рубежів.

Крім того, під час святкування річниці прикордонного загону на його території також було відкрито пам'ятний знак, присвячений воїнам-прикордонникам усіх поколінь. Звертаючись до прикордонників, Голова відомства побажав їм і надалі примножувати кращі традиції охоронців кордону та зазначив, що завдяки професійним якостям персоналу Луцький загін є одним із кращих органів у Держприкордонслужбі.

Забобони автомобілістів

Пілоти не фотографуються перед польотом; лікар ніколи не одягне халат навиворіт; у міліції не прощаються, виїжджаючи на виклик; якщо у актора впаде сценарій, він обов'язково сяде на нього; а у прикордонників поганою прикметою вважається залишити головний убір на столі у начальника підрозділу. Однак чи не наймарновірнішою частиною населення є автомобілісти. «Прикордонник України» до їхнього свята пропонує читачам найбільш розповсюджені забобони водіїв.

7 стор.

Програма телепередач на 29 жовтня – 4 листопада 2012 року

8-11 стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло **1,9** млн. осіб > **474** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **34** особи > з них **6** незаконні мігранти

Вилучено **26** од. зброї > **12** од. боєприпасів

Затримано на **1** млн. грн. контрабандних товарів

НОВИНИ

■ Швидка за системою-GPS

Під час робочої поїздки у Бровари Київської області Прем'єр-міністр України Микола АЗАРОВ заявив, що 2013 року Уряд завершить модернізацію служби швидкої допомоги. При цьому він додав, що відповідно до завдання Президента України щодо модернізації служби невідкладної медичної допомоги, абсолютно всі станції швидкої допомоги будуть забезпечені сучасним медичним транспортом, який обладнають GPS-системою. Глава Уряду додав, що встановлення GPS-моніторингу дозволить операторам обирати найближчу до місця виклику «швидку допомогу», що в разі скоротить час прибуття медичних бригад на виклик. «Ми ставимо завдання скоротити максимальний час прибуття «швидки» у місті до 10 хвилин, у селі – до 20 хвилин», – сказав Микола АЗАРОВ.

www.kmu.gov.ua

■ На вибори переводимо годинники

В Україні 28 жовтня 2012 року о 4-й годині переведенням годинникової стрілки на 1 годину назад відміняється літній час. Нагадаємо, 20 вересня минулого року Верховна Рада ухвалила рішення про скасування переходу на зимовий час. Однак воно викликало шквал невдоволення й тому було скасовано. У зв'язку з переходом на зимовий час було завчасно внесено й погоджено з адміністраціями сусідніх країн зміни в графіку руху пасажирських поїздів, повідомляє прес-центр Державної адміністрації залізничного транспорту України. Час відправлення/прибуття, зазначений на проїзних документах (квитках) пасажирів, відповідає відкоригованому графіку руху пасажирських і приміських потягів зі збереженням усіх зупинок і без відхилень від графіка руху.

Влас. інф.

■ Спекотний 2012-й

2012-й рік увійде до трійки найтепліших років в Україні за весь період метеоспостережень, які ведуться в Києві з 1881 року. Про це повідомив директор Центральної геофізичної обсерваторії України Олександр КОСОВЕЦЬ. Експерт розповів, що нинішній рік увійде до числа трьох найтепліших за всю другу половину другого і початок третього тисячоліть. «Якби не було лютого, який виявився на другому місці за холодом з 1929 року, то цілком можливо, що 2012-й здобув би й першість, а так лютий зіпсував нам усю статистику», – відзначив він. Крім того, науковець нагадав, що цього року в Києві було найтриваліше літо з 1881 року.

УНІАН

УКРАЇНА – РОСІЯ

Черговий імпульс стратегічного партнерства

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ здійснив робочий візит до Російської Федерації, де зустрівся зі своїм російським колегою Володимиром ПУТИНИМ. Глави держав обговорили основні напрямки стратегічного співробітництва у відносинах України та Росії. Також у їхній присутності було підписано низку двосторонніх документів.

www.president.gov.ua

Зокрема, підписано Міжурядову Угоду про реадмісію та Виконавчий протокол про порядок її реалізації. Угода врегулює питання співробітництва двох сторін у сфері передачі компетентними органами держав осіб, які в'їхали або перебувають на території країни з порушенням міграційного законодавства. Механізм реалізації даної міждержавної угоди встановлюється у Виконавчому протоколі.

Крім того, завізовано Протокол між Кабінетом Міністрів України та Урядом РФ про поставки товарів за виробничою

кооперацією у 2012 році. Відповідно до угоди товари (послуги), що постачаються за виробничою кооперацією, не обкладаються ПДВ та акцизами. Документ безпосередньо регламентує порядок та умови формування номенклатури товарів, що постачаються за виробничою кооперацією господарюючими суб'єктами України і Росії у 2012 році, а також обсяги їх поставчань і перелік цих господарюючих суб'єктів.

– У відносинах України та Росії існує величезний потенціал, і обом країнам необхідно сконцентрувати зусилля на його максимальному використанні, – заявив Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ.

Глава Української держави, зокрема, висловився за важливість для наших держав подальшого розвитку співробітництва в тих сферах, де сьогодні вже є гарні результати. У першу чергу це стосується атомної енергетики, авіабудування, ракетно-космічної сфери, енергетики та інших високотехнологічних і наукомістких галузей.

У свою чергу, Президент Росії зауважив, що проведені перего-

вори засвідчили налаштованість сторін на подальший розвиток взаємин на основі стратегічного партнерства. Зокрема, він нагадав, що Україна посідає четверте місце серед основних зовнішньоторговельних партнерів Росії, а серед країн СНД – перше. Так, торік взаємний товарообіг країн зріс на 36% і перевищив 50 млрд. доларів. Цю динаміку потрібно підтримувати та змінювати.

ЗНАЙ НАШИХ!

Перший український гвинтокрил

Завершилися заключні сертифікаційні випробування вертольота Мі-8МСБ. Гвинтокрила машина успішно пройшла сертифікацію для серійного виробництва. Фактично в Україні створено перший вітчизняний вертоліт.

www.kmu.gov.ua

Випробування проходили в умовах високогір'я та високих температур у найспекотнішій точці СНД поблизу містечка Шаартуз у Таджикистані. Випробувальна бригада Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України в складі двох льотних екіпажів та наземного персоналу протягом трьох тижнів досліджувала граничні характеристики машини. Вертоліт перевантажували: він на одному двигуні працював протягом 30 хвилин на злітному режимі й набирив висоту 5000 метрів, робочу температуру двигуна доводили до 148 градусів при максимальній можливій 150, гірські вертолітні майданчики облаштували на висотах 2500, 3300 і 4200 метрів.

«Українські випробувачі працювали на майданчику Москвіна в районі всесвітньо відомих семитисячників Паміру. Таким чином ми продовжили випробування в умовах високогір'я, які розпочали у Криму на горі Роман-Кош висотою 1545 метрів на початку нинішнього року», – повідомив

Герой України, заслужений льотчик-випробувач СРСР Юрій ТІШКОВ.

За його словами, програма випробувань виконана повністю. Завдяки унікальним двигунам Запорізького ВАТ «Мотор Січ» машина вкотре здивувала своїми льотно-технічними характеристиками – деякі з них навіть кращі, ніж у більш потужного вертольота Мі-8МТ. Зокрема, досягнуто 20-відсоткової економії палива у порівнянні з базовим вертольотом, гвинтокрил набрав висоту динамічної стелі 6300 метрів. А під час проведення цього річного міжнародного авіасалону «Авіасвіт-XXI» під Києвом на Мі-8МСБ було встановлено новий світовий рекорд для цього типу вертольотів з набору висоти – 8200 метрів.

«Встановлені на Мі-8МСБ двигуни при наборі висоти й підйомі температури зберігають свою потужність постійно, а не гублять її як двигуни інших вертольотів», – підкреслив Юрій ТІШКОВ.

Випробування продовжать в умовах наднизьких температур до – 60°C (найімовірніше, в Якутії), а поки що Мі-8МСБ готують до показових польотів в Об'єднаних Арабських Еміратах.

ОФІЦІЙНО

Спростити і прискорити контроль

Уряд прийняв постанову, яка затверджує Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорщини про контроль прикордонного руху в пунктах пропуску через державний кордон для автомобільного та залізничного сполучення, підписану 4 травня 2012 року.

Влас. інф.

Документ визначає принципи та правила взаємодії контролюючих органів, що здійснюють контроль прикордонного руху, місце розташування пунктів пропуску, порядок їх використання, зміни у режимі функціонування, а також характер руху. Угодою також передбачається створення спільного контактного пункту на території угорського пункту пропуску «Захонь». Це, у свою чергу, дасть змогу сторонам збирати, аналізувати, передавати та обмінюватися інформацією. До речі, два подібні пункти вже діють на кордоні з Польщею, є вони і на українсько-російському кордоні.

З дати набрання чинності цією Угодою припиняється дія Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про контроль прикордонного руху в пунктах пропуску для автомобільного, залізничного та річкового сполучення від 6 лютого 2002 року.

Принагідно зазначимо, що в травні нинішнього року під час підписання даної Угоди голова Держприкордонслужби України генерал армії України Микола ЛИТВИН наголосив, що документ сприятиме спрощенню та прискоренню контролю прикордонного руху в пунктах пропуску через українсько-угорський кордон. Зокрема, завдяки цій Угоді значно розвантажиться пункт пропуску «Тиса». У свою чергу, Надзвичайний і Повноважний Посол Угорщини в Україні Михайл БАЄР наголосив, що підписана угода дасть змогу розширити функціональні можливості п'яти пунктів пропуску для руху вантажного автомобільного транспорту та створить комфортніші умови для громадян обох країн.

НА КОНТРОЛІ ГОЛОВИ ДПСУ

Задля підбиття підсумків тривалої роботи зі встановлення на українському рубежі приладів для виявлення радіоактивних речовин, а також обговорення перспективи подальшого співробітництва у даній галузі в Адміністрації Держприкордонслужби України засідав Керівний комітет спільного з Міністерством енергетики США проекту за програмою «Друга лінія захисту».

Укріплюючи радіаційну безпеку

Валентина ЛАЗАРЧУК,
фото Валерія ОЛІЙНИКА

Базовою частиною обговорення послугувала доповідь представників американської компанії RCS/WGI team в Україні. Саме вона є безпосереднім виконавцем усіх досягнутих домовленостей між Держприкордонслужбою України та Міністерством енергетики США в рамках реалізації проекту «Друга лінія захисту». Експерти відзвували про стан виконаних робіт із встановлення автомобільних, пішохідних та багажних моніторів. Зокрема, остаточні випробування встановлених комплексів для виявлення радіоактивних речовин завершилися в терміналі «D» аеропорту «Бориспіль», в аеропортах «Львів» і «Донецьк», Ренійському та Ізмаїльському морських портах, пунктах пропуску для автомобільного сполучення «Малий Березний», «Чоп», «Ужгород», «Устилуг», і «Табаки». На даний час розпочата розробка проектно-технічної документації для Білгород-

Дністровського, Одеського та Ялтинського морських портів. Також американські фахівці завершили інженерні дослідження цілої низки інших об'єктів на державному кордоні України та приступили до розробки концептуальних креслень щодо встановлення на них приладів для виявлення радіаційно небезпечних предметів. Крім того, варто відмітити, що на озброєнні Держприкордонслужби України відтепер знаходяться 4 радіаційних мобільних комплекси, оснащених всім необхідним обладнанням для радіаційного контролю.

Під час заходу сторони обговорили ключові аспекти подальшого співробітництва, а фахівці управління інженерного та технічного забезпечення АДПСУ узгодили з американськими колегами порядок обслуговування встановлених комплексів.

Визначивши завдання на найближчу перспективу, учасники вирішили провести наступне засідання керівного комітету спільного проекту матеріально-технічної допомоги весною наступного року.

ГАРЯЧІ БУДНІ

■ Кокаїн у шлунку

У пункті пропуску «Ягодин» прикордонники разом зі співробітниками СБУ та митниками в ході спільної операції викрили громадянина України, який намагався у власному шлунку ввезти до нашої держави 260 грамів кокаїну. Наркотик був розфасований у 34 капсули, які 35-річний мешканець Полтавщини напередодні проковтнув. Під час проведення особистого огляду в медичній установі вказані капсули вдалося виявити за допомогою рентгенографії. Стосовно затриманого порушено кримінальну справу за ч.3 ст. 305 Кримінального кодексу України, санкція якої передбачає позбавлення волі строком від восьми до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Прес-центр СБУ

■ У пошуках кращої долі

Під час перевірки державного кордону на ділянці ВПС «Свердловськ» тутешні правоохоронці зупинили 24-річного українця, який перевозив у салоні автомобіля «ВАЗ» двох мандрівників із Еритреї та одного пакистанця. Останні, звичайно, документів при собі не мали. Згодом у ході пошукових заходів на околиці міста Свердловськ прикордонники затримали ще одного громадянина Еритреї та двох афганців. Як виявилось, їх теж вирішив «підвезти» наш співвітчизник, житель Луганської області. Стосовно двох українців, які підозрюються в незаконному переправленні осіб через державний кордон, порушено кримінальну справу.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

■ Врятували, але попередили

Двох одеських рибалок, котрі на своїх гумових човнах вийшли на річку Барабоє, шквальним вітром віднесло у відкрите море. Та на цьому їхні неприємності не закінчилися. Човен одного з них почав протікати і затонув. Проте й другий човен був зовсім не пристосований до таких екстремальних умов. У пошуку порятунку чоловіки дозвонилися до співробітників МНС. Останні, в свою чергу, повідомили про інцидент прикордонників. Охоронці рубежу відразу ж розпочали рятувальну операцію. Оскільки візуально рибалок вже не було видно, екіпажі катерів Морської охорони негайно розподілили між собою райони та приступили до пошуку. За годину горе-рибалок таки вдалося врятувати. 47-річного та 51-річного мешканців села Грибівки прикордонники доставили до Іллічівського порту. Незважаючи на щасливе завершення рибальської пригоди, правоохоронці змушені були винести чоловікам попередження.

Прес-служба ПнРУ

ПІДСУМКОВА ПЕРЕВІРКА

Контроль профпридатності

Вже традиційно з приходом осені персонал Адміністрації Держприкордонслужби України та органів центрального підпорядкування проходив підсумкову перевірку рівня своєї професійної готовності.

Валентина ЛАЗАРЧУК

В основу перевірки входили три напрями підготовки: фізична, теоретична «підкованість», практичні навички у стрільбі.

Теорія включала комплекс тестових завдань, які перевіряли знання військовослужбовцями нормативних і законодавчих документів, що регламентують як діяльність відомства, так і виконання обов'язків за займаною посадою. Тестування проводилося за допомогою відомчої інформаційно-телекомунікаційної системи «Гарт-8». Тут людський фактор зведений до мінімуму — машина автоматично виставляє бали за підсумками відповідей на запропоновані запитання. Відтак кожен прикордонник мав змогу одразу ж побачити наскільки запитань він зміг відповісти правильно, а де — знання слід підтягнути.

Після теорії саме час приступити до здачі нормативів із фізичної підготовки. Тут усе незмінно: три вправи — один загальний результат. Отож, силу прикордонників перевіряли під час виконання нормативів із підтягування (для жінок — комплексно-силової вправи), швидкості — під час прискореного пересування на дистанції 100 м, а ось витривалість кожного оцінювали за підсумками забігу на 1000 метрів.

Завершальним акордом перевірки на профпридатність стало виконання вправи №3 з пістолета Макарова, під час якої військовослужбовцю необхідно було продемонструвати своє вміння швидко та влучно застосовувати вогнепальну зброю.

Начальник управління підготовки персоналу АДПСУ генерал-майор Сергій САВІН:

— Не можна сказати, що ця перевірка якось принципово відрізняється від попередніх. Однак децю ми все-таки змушені змінювати — питання тестувань щоразу вдосконалюються. І це не дивно, оскільки досить активно змінюється законодавча база не лише відомства, але й держави. Безумовно, всіма цими аспектами повинні володіти усі прикордонники, аби в своїй подальшій діяльності приймати правильні рішення в будь-якій ситуації та за будь-яких умов.

Варто зазначити, що всі без виключення структурні підрозділи АДПСУ підійшли до даного заходу надзвичайно відповідально. Особливо це стосується Головного центру управління службою, особовий склад якого в підсумку показав найвищий результат. А ось у особистому заліку хоча відмітити полковника Геннадія ВИСОЦЬКОГО, полковника юстиції Валерія ЩЕГЕЛЯ та підполковника Вадима КРИЖАНІВСЬКОГО, які вже вкотре показують відмінні результати.

СПОРТИВНЕ СВЯТО

Козацька звитяга равчан

У відділі прикордонної служби «Рава-Руська» Львівського загону за ініціативи керівництва підрозділу відбулися «Козацькі забави». До участі в змаганнях було запрошено курені (команди), які представляли громадські формування міста Рава-Руська та сіл Дев'ятир, Потелич, Шабельня і Рата.

Ярослава МЕЛЬНИК

Програма змагань містила наступні етапи: армреслінг, стрільба з пневматичної гвинтівки, підняття ваги, перетягування веза, перетягування каната, змагання з міні-футболу та конкурс дитячого малюнка «Рава-Руська — місто на кордоні».

Молодість і досвід, швидкість та вправність, сила й характер зіштовхнулися в давніх козацьких іграшках. Неймовірно бажання

перемогти та спортивний азарт переповнювало кожну з команд-учасниць змагань. Доброзичлива обстановка, що панувала на спортивному майданчику, та дотепні конкурси дозволяли відчутти атмосферу справжнього свята. Тому окрім здорового спортивного протиборства охоронці рубежу та їхні помічники з числа місцевих мешканців прикордоння змогли весело провести час та ще й отримали масу позитивних емоцій.

Але у спорті завжди є переможці й переможені. За підсумками усіх змагань І місце посів курінь громадського формування

«Прикордонник» із села Потелич. Козаки ВПС «Рава-Руська» виборили почесне друге місце. А на третю сходинку п'єдесталу здійнялася команда громадського формування «Кордон» із села Дев'ятир. Ну а у конкурсі дитячого малюнка «Рава-Руська — місто на кордоні» перемогли Юлія БОДНАР з малюнком «Зажди на варті» та Катерина РЯБЦЕВА з малюнком «На горі Вовковиця».

ЯК ЦЕ БУЛО

Починаючи з «чистого аркуша»

Сьогодні на ділянці Східного регіонального управління добре налагоджено службу. І від Сумщини до Азовського моря чітко та надійно охороняється українсько-російський кордон. Проте на момент проголошення незалежності України міждержавних рубежів тут просто не існувало. Отже розпочинати службу першим прикордонником доводилося на голому місці. І не лише на місцевості, а й у свідомості людей. А це була справа ой яка непроста!

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ,
фото з архіву «ПУ»

Де-юре питання про охорону нового кордону було вирішено 20 жовтня 1992 року, коли Голова Держкомітету — Командуючий Прикордонними військами генерал армії Валерій Губенко підписав наказ про створення Луганського, Сумського та Харківського прикордонних загонів. А тепер законне і логічне рішення на папері залишалось лише втілити у життя на рівні конкретних практичних кроків.

Так, вже за кілька днів новопризначене командування Сумського загону на чолі з його першим командиром підполковником Юрієм Лозинським прибуло в Суми. І починати нову справу довелось в єдиному кабінеті, виділеному в обласному управлінні СБУ.

Починаючи з листопада до місяця майбутньої служби почали приїжджати офіцери, прапорщики та військовослужбовці-строковики. Розпочалась копітка робота у військоматах, де підбиралися люди для комплектування підрозділів. І перевагу для призову із запасу мали ті, хто вже відслужив строкову в Прикордонних військах КДБ. Для навчання сумських колег залучалися відряджені сюди фахівці прикордонного контролю з ОКПП «Чорномор'я» та «Прикарпаття». Паралельно проводилась робота з місцевою владою. І незабаром колективна наполеглива праця далася визна — перші наряди в пунктах пропуску «Зернове» і «Бачівськ» виставлені вже 3 січня 1993 року. Менш ніж за півтора місяця основні підрозділи загону були виставлені на кордон.

Згодом кабінету, наданого СБУ управлінню загону, було вже явно замало. Тому орендувалося декілька номерів у готелі ДТСААФ, а згодом — два поверхи тієї ж будівлі.

Безпосередньо ж підрозділи охорони кордону переважно розташовувалися в приміщеннях, орендованих у місцевої влади.

Хоча варіанти траплялися різні. КПП «Глухів», наприклад, було влаштовано у казармі однієї з частин Збройних Сил, застава «Краснопілля-залізниця» несла службу в колишній крамниці, а застава «Велика Писарівка» обживалася у місцевому Будинку побуту.

Одночасно із «сумчанами» і за тих же «стартових умов» розпочинали свій шлях і першопрохідці на Харківщині. Тут також загін починався із семи офіцерів, які оселилися у кабінеті в управлінні СБУ. 6 листопада 1992 року тут видано перший наказ про зарахування до списків частини особового складу, а вже 3 січня 1993-го, тобто менш ніж за два місяці, було взято під охорону ділянку протяжністю понад 315 кілометрів нового кордону.

Звісно, попервах служити довелось у вагончиках-теплушках та перших-ліпших, непристосованих для стаціонарного розміщення, приміщеннях. Та мало-помалу все налагоджувалося. І з часом загін облаштував свій службовий побут.

Первинний же склад загону, який 4 січня 1993 року заступив на службу на Луганщині, формувався переважним чином із тих, хто прибув служити в Україну з

ваному в газеті «Прикордонник України» 1 квітня 1993 року тодішній начальник Південно-Східного управління Держкомкордону генерал-майор Іван ЧУДНОВСЬКИЙ.

— Нерідко і провідники, і бригадири потягів, що прямують із Росії до України і назад, а також з України до Закавказзя мало того, що не надають прикордонним нарядам сприяння в організації перевірки документів у пасажирів, так ще й самі ображають прикордонників — «Самозванці!», «Який тут кордон!», «Хто вас сюди поставив?», «Хохли-куркулі»... Такі зневажливі слова можна почути доволі-таки часто. Більш того, в закавказьких потягах відмовляються відчиняти двері для посадки прикордоннарядів, — із сумом говорив Іван Тимофійович.

Інша проблема перших місяців служби, про яку теж згадує прикордонний керівник, — це відсутність на кордоні органів митниці. Тоді колеги з Митної служби, на яку було покладено будівництво пунктів пропуску, відклали цю проблему до «остаточного вирішення питань, пов'язаних із організацією правового оформлення державного кордону України». Тому тривалий час прикордонники захищали матеріальні інтереси держави самостійно.

Та все ж наполегливість і прагнення охоронців нових рубежів налагодити службу на необхідному суверенній країні рівні, подолали всі перешкоди. І завдяки цьому сьогодні вже ніхто не має сумніву — тут проходить справжній міждержавний кордон, не рахуватися з яким неможливо.

ШЛЯХ ЧАСТИН

Першим начальником загону призначено полковника Лебединського А.В. (1992–1998 рр.).

4 січня 1993 р. загін у складі 5 підрозділів приступив до охорони державного кордону. Перший прикордонний наряд очолив капітан Земляний І.М.

Першими підрозділами були «Троїцьке», «Марківка», «Луганськ», «Краснодон» і «Свердловськ».

2009 рік. Указом Президента України впр «Мілове» присвоєно ім'я колишнього Голови Держкомкордону України генерал-полковника Банних Віктора Івановича.

2011 рік. У м. Луганськ відкрито пам'ятник прикордонникам, які загинули під час виконання службових обов'язків.

Почесні прикордонники загону:

— Єфремов Олександр Сергійович (2000 р.);

— полковник Гребеннік Сергій Володимирович (2001 р.)

Нагороджені державними нагородами:

— полковник Куропата Валерій Вікторович — орден Богдана Хмельницького III ст. (2003 р.);

— полковник Король Станіславович — орден Богдана Хмельницького III ст. (2009 р.).

Першим начальником загону призначено полковника Єгорова Ігоря Васильовича (1992–1994 рр.).

3 січня 1993 р. Харківський прикордонний загін у складі прикордонних підрозділів: КПП «Харків», «Вовчанськ», «Дворічна», «Південно-Схід-авіа», ЗПК «Золочів» приступив до охорони державного кордону.

Перший прикордонний наряд на ділянці застави прикордонного контролю «Гоптівка» очолив майор Лазаренко С.Д.

Почесні прикордонники загону:

— Горбулін Володимир Павлович (2007 р.);

— генерал-лейтенант Клешня Анатолій Федотович (2008 р.);

— Ботвінов Борис Олексійович (1999 р.);

— Тацій Василь Якович (2000 р.);

— Дьомін Олег Олексійович (2000 р.);

— генерал-майор Роман Валерій Іванович (2000 р.).

Нагороджені державними нагородами:

— капітан Вороной Сергій Володимирович — медаллю «За бездоганну службу» III ст. (2002 р.);

— майор Балагута Віктор Васильович — орден «За мужність» III ст. (2003р.);

— майор Слюсарев Вадим Олексійович — медаллю «За бездоганну службу» (2003 р.).

Першим начальником загону був призначений полковник Лозинський Юрій Олексійович.

1 грудня 1992 р. на заставах прикордонного контролю «Велика Писарівка» та «Середина-Буда» були виставлені перші прикордонні наряди, а 3 січня 1993 р. на ділянці загону розпочали функціонувати перші ППр «Зернове» і «Глухів».

Перший прикордонний наряд на чолі з капітаном Цибою В.В. вислано на ділянку контрольно-пропускного пункту «Конотоп».

2009 р. Указом Президента України впр «Шалигіне» присвоєно ім'я Петра Калнишевського — останнього кошового отамана Запорозької Січі.

2011 р. відкрито Меморіальну дзвіницю — пантеон героям-прикордонникам у м. Суми.

Нагороджені державними нагородами:

— полковник Лозинський Юрій Олексійович — орден «За заслуги» III ст. (1996 р.);

— капітан Романюк Наталія Петрівна — медаль «За військову службу» (2009 р.).

У 1996 та 2006 рр. загін визнано кращим у Державній прикордонній службі України.

УРОЧИСТОСТІ

Ювіляри східного рубежу

Вже 20 років поспіль прикордонники Луганського, Харківського та Сумського прикордонних загонів забезпечують надійний захист недоторканності східного рубежу нашої Вітчизни. Отож жовтень нинішнього року став для них ювілейним. Із цієї нагоди в управліннях загонів відбулися святкові урочистості.

Дорогі бойові друзі!

1992 рік – початок історії східних рубежів держави. У стислі терміни необхідно було провести велику організаційну роботу, створити прикордонну інфраструктуру та забезпечити надійну охорону кордону. Завдяки високим професійним якостям наших військовослужбовців, які прибули для розбудови східних кордонів, поставлені державою завдання були з честю виконані.

Непомітно промайнув час. Це час вітчизняної прикордонної біографії, що дає нам слушну нагоду озирнутися назад і згадати пройдений шлях, адже сьогодні ми святкуємо ювілей одразу трьох прикордонних загонів: Луганського, Харківського та Сумського.

Від Колегії Східного регіонального управління Державної прикордонної служби України та себе особисто щиро вітаю весь особовий склад, ветеранів, членів сімей із знаменною датою – 20-ю річницею створення прикордонних загонів.

Сердечно бажаю вам, щоб відповідальна і нелегка служба давала можливість сповна проявити високий професіоналізм і приносила задоволення від вирішення найскладніших завдань.

Щастя і здоров'я вам і вашим сім'ям, родинного благополуччя, нових здобутків у вдосконаленні професійної майстерності, наснаги та успіхів у почесній справі служіння народові України!

З повагою,

Начальник Східного регіонального управління Держприкордонслужби України генерал-лейтенант Андрій КУЧЕРЕНКО

Мирон СИДОР

Під час урочистого мітингу у своєму привітальному виступі начальник Луганського прикордонного загону полковник Сергій ДЕЙНЕКО зазначив, що на теперішній час гідно облаштовано та реконструйовано майже всі прикордонні підрозділи, значно поліпшилася матеріально-технічна база та професійна підготовка персоналу. Усе це стало можливим завдяки самовідданості, відповідальності та професіоналізму особового складу, бажанню кожного сумлінно виконати свій військовий і громадянський обов'язок. Згодом кращим військовослужбовцям керівник загону вручив грамоти і пам'ятні відзнаки.

Прикордонників цього дня привітали й гості з місцевих органів влади та Східного регіонального управління ДПСУ.

– Ми безмірно вдячні людям, які в будь-яку погоду, за будь-яких обставин, у будь-який час дня і ночі несуть службу, охороняючи рубіж нашої держави, – зазначив голова Луганської обласної ради Валерій ГОЛЕНКО. – Сьогодні прикордонна служба – це передусім величезний фільтр, який пропускає все чисте, чесне і відсіює брудний осад. Знаю, скільки ви робите для того, щоб його перетин для добропорядних громадян був відкритим, комфортним і фактично непомітним.

Підсумовуючи сказане, кращим військовослужбовцям загону він вручив почесні грамоти Луганської обласної Ради і Луганської обласної державної адміністрації.

Від командування Східного регіонального управління луганчан привітав заступник начальника управління з персоналу регіонального управління полковник Артур КОРОЛЬ. Він подякував всім охоронцям рубежу, ветеранам і службовцям.

Харківські «зелені кашкетів» приймали вітання від начальника Головного управління з питань внутрішньої політики, взаємодії з правоохоронними органами, оборонної та мобілізаційної роботи Харківської облдержадміністрації Миколи ЦВІРИ.

– Від імені обласної державної адміністрації, керівництва області хочу висловити слова вдячності персоналу загону за сумлінне виконання службових обов'язків. Серед усіх правоохоронних органів Слобожанщини прикордонники по праву вважаються елітним підрозділом, – зауважив він. Окреме спасибі за достойне супроводження єврочемпіонату, адже саме від прикордонників, їхнього професіоналізму, культури спілкування у гостей Харківщини склалися перші враження про Харків та в цілому про державу.

Генеральний консул РФ в м. Харків Сергій СЕМЕНОВ побажав усім ювілярам з честю і гідністю нести високе звання прикордонника, а також міцного здоров'я, щасливої долі, добробуту, благополуччя, успіхів і нових досягнень у нелегкій службі.

Варто зазначити, що по завершенні офіційної частини всі присутні могли насолодитися виступами аматорів сцени.

З нагоди 20-ї річниці створення отримав привітання також особовий склад Сумського прикордонного загону. Начальник Східного РУ нагородив персонал загону грамотою. Відзнаки «20 років Сумському прикордонному загону» отримали ветерани загону – перший начальник загону полковник запасу Юрій ЛОЗИНСЬКИЙ, голова ветеранської організації Віктор ШИЛКІН, заступник голови ветеранської організації Юрій ШТИК, підполковник запасу Вадим ЛЕГКОДУХ, підполковник запасу Павло КИРИЛОВ і підполковник у відставці Леонід МУКОВОЗ.

– 20 років – значний період в історичному плані. Змінюється прикордонна інфраструктура, удосконалюється система охорони державного кордону та рівень матеріально-технічного забезпечення, але люди залишаються тим цементуючим фундаментом, який забезпечує надійну охорону кордону, – підкреслив начальник Сумського прикордонного загону полковник Володимир БЕРКУТА. – З тої пори державні рубежі незалежної України надійно охороняє персонал Сумського прикордонного загону, який став гідним продовжувачем славетних бойових традицій попередніх поколінь. Сьогодні в прикордонному загоні чимало прикордонників – діти та онуки наших ветеранів, котрі мужньо та непохитно стояли на сторожі державного рубежу, примножували традиції та показники оперативно-службової діяльності.

Цього святкового дня приїхали привітати прикордонників-сумчан й їхні колеги з Російської Федерації. Делегація Прикордонного управління ФСБ РФ по Курській області очолив заступник Прикордонного представника РФ по курській ділянці полковник Олег ЧУЛАНОВ, а делегація представників прикордонного відомства по Белгородській і Воронежській областях прибула на чолі з підполковником Ігорем ТИТОВИМ. Російські прикордонники вручили українським колегам подарунки, побажали успіхів у службовій діяльності та подякували за співпрацю.

ПРИКОРДОННИЙ МУЗЕЙ

Зберегти історію

На свій 20-річний ювілей Луганський прикордонний загін урочисто відкрив музей, присвячений історії «зелених кашкетів» та їхнім прикордонним традиціям.

Віталій ГОРДІЙЧУК

У святковій події взяли участь голова обласної організації ветеранів кордону «Союз граница» Олексій СЕРДЮКОВ, голова обласної спілки ветеранів Афганістану Іван ШЕРДЕЦЬ і представники правоохоронних органів. Особливо шанованим гостем став ветеран Великої Вітчизняної війни полковник у відставці Василь УЛ'ЯНЧЕНКО, який прийшов на святкування не з порожніми руками. Він подарував музею власноруч написані картини та свій талісман – зелений кашкет, який носив ще у 50-ті роки минулого сторіччя.

У ході урочистого заходу керівництво загону висловило слова щирої вдячності ветеранам і шефам за активну допомогу в облаштуванні та створенні експозиції музею.

квітчині, – зазначив у своєму вступному слові начальник Луганського прикордонного загону полковник Сергій ДЕЙНЕКО. – Так служили усі покоління прикордонників. Такими маємо

ДОВІДКА «ПУ»:

З метою вшанування прикордонних бойових традицій керівництвом Державної прикордонної служби України прийнято рішення щодо передачі Бойових прапорів прикордонних загонів, які в червні 1941 року першими прийняли на себе удар німецьких військ. У травні 2011 року Луганському ПЗ на довічне зберігання було передано копію Бойового прапора 23-го Кам'янець-Подільського прикордонного загону військ ОДПУ СРСР.

– Сьогодні ми як ніколи повинні пам'ятати, що прикордонник – це не просто почесна професія, а головне, це – велика відповідальність і вірність служіння своєму народові та Бать-

бути й ми. Прикордонні традиції, закладені і передані нам попередніми поколіннями, завжди залишаються для нас головними чеснотами при виконанні завдань з охорони державного кор-

дону – тому сьогодні на згадку та вшанування подвигів наших ветеранів ми відкриваємо музей історії прикордонних традицій. До речі, в експозиції представлено більш ніж 30 експонатів з дня створення 23-го Кам'янець-Подільського прикордонного загону військ ОДПУ СРСР у 20-ті роки минулого сторіччя до сучасного етапу розвитку та діяльності

Луганського прикордонного загону. Крім того, тут відтворено елементи робочої кімнати начальника прикордонної застави у перші дні Великої Вітчизняної війни. Представлено стенди по проходженню служби у післявоєнні роки, прикордонному конфлікту на о. Даманський та участі прикордонників у афганській війні.

У його тилу було як на передовій

Спомини... Вони все частіше спливають у пам'яті полковника запасу Віктора Івановича КОВАЛЬОВА. І тоді перед ветераном ніби світліни фотоальбома постають люди, події, котрі назавжди вкарбувалися у його роздумах про життя. Ось він – бравий курсант Вольського вищого військового училища тилу. А тут – 1972-й рік і на його погонах засяяли маленькі лейтенантські зірочки. Скільки ж то було радості на душі та бажання творити високу сутність свого власного «я»! Звичайно, разом з ненаглядною обраницею – юною дружиною з лагідним ім'ям Тоня.

Едуард НІКІТЕНКО

У нині вже колишньому ОКПП «Чоп» молодий офіцер, отримавши призначення до лав охоронців державного рубежу, старанно переймав практичний досвід старших товаришів – офіцерів тилової служби. Так же заповзятю Віктор КОВАЛЬОВ виконував свої обов'язки і в роки служби у Кишиневі. Образно кажучи, він чесно заслужив право на продовження професійного навчання і з найкращою атестацією склав вступні іспити до військової академії тилу і транспорту імені генерала армії А.В. Хрульова, що знаходилася в Ленінграді.

Роки навчання пролетіли швидко. Після випуску Віктора КОВАЛЬОВА чекала служба у Закавказзі в Пришибінському прикордонному загоні. Як виглядало нове місце його подальшої служби, свідчила почута ним у день прибуття офіцерська поговорка: «С на світі три діри – Пришиб, Кушка і Мари».

Першій «дири» і присвятив він п'ять років свого життя. Є що тепер згадати і розповісти про той період служби: 25 застав їхнього прикордонного загону розташовувалися серед гір і пісків, простягнувшись на 208 кілометрів. Одним словом, на місцевості, що могла нагадувати останній людський прихисток.

Сьогодні, коли Віктор Іванович зустрічає на вулицях прикордонного Маріуполя молодих, підтягнутих, у

елегантному однострої охоронців рубежу, він подумки усміхається: «Бачили б ви, козаки, як нам, старшому поколінню прикордонників довелося служити...». Хоч і розуміє, що за останні два десятиліття, багато що змінилося в країні, суспільстві, і в самому прикордонному відомстві.

Проголошення незалежності України він зустрів, обіймаючи посаду заступника начальника ОКПП «Жданів» (згодом ОКПП «Маріуполь») з тилу, куди 1987 року

його перевели із Закавказзя. Політичні зміни на теренах «єдиного і могутого», Віктор Іванович сприйняв з ентузіазмом, далекоглядно розуміючи, що усе це потребуватиме від українських прикордонників великої праці.

20 жовтня 1992 року у новостворених Прикордонних військах України було прийнято рішення сформувати на базі ОКПП «Маріуполь» Донецький загін прикордонного контролю, який за вісім років перейменовано в Донецький прикордонний загін. І якщо раніше «зелені кашкети» несли службу тільки там, де були порти, у які заходили судна під іноземними прапорами (Жданів – Маріуполь і Бердянськ), то тепер ділянка новоствореного органу охорони кордону склала понад 310 кілометрів державного рубежу з Російською Федерацією. Розпочалося його облаштування. І все це треба було зробити у найкоротші терміни й, образно кажучи, з нуля. Одними з найважливіших були питання укомплектування кадрами та облаштування прикордонної інфраструктури.

– Ви знаєте, тоді усім нам доби не вистачало, – згадує Віктор Іванович, який був на той час заступником з тилу начальника Донецького прикордонного загону полковника Миколи КУРДІНА. – Моя служба у ті роки була такою, ніби кожної прикордонної доби я мав складати іспит на свою професійну зрілість, уміння при найскладніших ситуаціях знаходити спільну мову з людьми, від яких залежало вирішення вкрай болючого питання. По-всякому бувало, навіть вести «перемовини» за «козацьким звичаєм», – усміхаючись, додає він.

Велику допомогу донецьким «зеленим кашкетам» надавали обласна і районні державні адміністрації та керівництво Маріупольського порту. Незабаром прикордонники отримали у своє розпорядження гарні будівлі у центрі Сніжного, в містах Амвросіївка, Новоазовськ, у населеному пункті Ялта, що у Першотравневому районі. І так крок за кроком, день у день «цементувалася» на новому місці прикордонна інфраструктура шахтарського краю.

Розповідаючи про той час, ветеран добрими словами згадує тодішніх керівників Південно-Східного напрямку ПВ України, особливо його командувача Івана Чудновського і начальника штабу Віктора Харченка. Відповідальність, що лягла на їхні плечі, була зрозумілою підлеглим, і вони у всьому намагалися не підвести своїх командирів.

– ...Нині Віктор Іванович, як традиційно мовиться, на заслуженому відпочинку. Разом з дружиною Антоніною Костянтинівною вони виростили і виховали чудових дітей – Наталію й Ольгу. Милують серця ветеранського подружжя їхні онуки Роман та Артур. Життя продовжується, і ветерану є чому радіти. Як і споминам про кордон, що став для Ковальових назавжди близьким і рідним. ■

ТВОЇ ЛЮДИ, КОРДОНЕ

Служать три товариша

Нелегко знайти слова, якими можна було б пояснити, що змусило трьох 17-річних юнаків відправитися за тисячу кілометрів від України у військове училище до маловідомої їм республіки Азербайджан, щоб потім більшу частину свого життя присвятити службі. Патріотизм? Загадковість? Пошук справжньої чоловічої професії?.. Можливо, все одразу. Головне, що потім вони ніколи не пожалкували про те, що обрали зовсім не цивільну справу.

Роман ТКАЧ

– Все почалося ще у далекому дитинстві, – пригадує начальник відділення по роботі з персоналом відділу персоналу Сумського прикордонного загону підполковник Олег ПЕТРЕНКО. – Мій дід був військовим, але служив там, де головним гаслом було слово «таємниця», тому багато про армію я не знав, хоча дуже хотілося. Навіть трається на вулицю з ровесниками виходив у пілотці з червоною зіркою. Тож у старших класах разом з товаришем – Сергієм ХАРЧЕНКОМ, з яким п'ять років навчання провели за однією партією, разом пішли на курси військово-патріотичної школи «Супутник» при Сумському військовому артучилищі. Там ми познайомилися з Вадимом СЛЮСАРЕМ і потоваришували.

Закінчивши школу, троє друзів вирішили вступати до Бакинського вищого загальновійськового командного училища.

– Про свої наміри батькам вирішили не розповідати, – згадує підполковник. – Лише отримавши направлення у військкоматі, ми з хлопцями взяли квитки і просто поставили своїх рідних перед фактом. На нашу радість вони прийняли таке рішення з розумінням. Можливо, саме з їхнього благословення ми, лише троє з Сум, і вступили до військового училища, хоча від військкомату їхало нас аж дев'ятеро.

Після закінчення військового закладу друзів – молодих офіцерів – направили до України, в одну із військових частин у Житомирі. Тут вони прослужили близько року. А потім, згадує Олег ПЕТРЕНКО, комбриг зібрав їх у клубі і повідомив: за рахунок десантників будуть поповнюватися ряди прикордон-

ників. Коли друзі дізналися, що в Сумах створюється прикордонний загін, одразу ж погодилися поступити в розпорядження Командуючого Прикордонними військами України.

Тут вперше їх розвела доля. Олега направили на заставу прикордонного контролю до Середина-Буди, Вадима – до Великої Писарівки, а Сергія – до Краснопілля.

Було тоді багато складнощів, – ділився спогадами підполковник Петренко. – У нас на заставі був лише старенький ГАЗ-66 та ЛУАЗ, які постійно ламалися. Порушників виявляли за гуркотом моторів та світлом фар уночі, а також по слідах. Це сьогодні прикордонні наряди озброєні тепловізорами, снігоходами, квадранцилами і всією необхідною технікою. Але все одно тоді було цікаво, поюнацьки романтично і подорослому відповідально.

Коли Олег Петренко служив на заставі «Зноб-Новгородське», у нього народився син Тарас. Він також пішов батьківською стежиною: спершу закінчив Сумський ліцей з військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус» ім. І.Г. Харитоненка, а нинішнього року вступив до Харківської академії Внутрішніх військ.

До речі, 1931 року цей заклад був заснований як 2-а школа прикордонної охорони та внутрішніх військ, а 1953-го став Вищим прикордонним училищем. Тобто, волею випадку його Тарас – син прикордонника – навчається в закладі, з якого вийшло багато охоронців державних рубежів. І хто зна, можливо згодом він також увіллється до славної когорти «зелених кашкетів».

Більш ніж двадцять років поспіль триває ця справжня чоловіча дружба. Не дивлячись на те, що сьогодні служба розкидала трьох товаришів по різних посадах. Вадим СЛЮСАР проходить службу у відділенні власної безпеки у Сумському прикордонному загоні. Олег ПЕТРЕНКО – начальник відділення по роботі з персоналом відділу персоналу цього ж загону, а Сергій ХАРЧЕНКО – заступник начальника загону – начальник відділу персоналу Луганського прикордонного загону. При зустрічах офіцери часто згадують, як все починалося у роки їхньої юності. Проте ніхто з них жодного разу не пошкодував, що змінив елітні погони десантника на не менш елітні – прикордонні. ■

Забобони автомобілістів

Дивно, але навіть у нинішній час, коли наука здатна пояснити ледь не кожен процес на нашій планеті, люди не перестають вірити у прикмети, або, як їх влучно охрестили у народі, – забобони. Причому це стосується не лише представників старшого покоління, головним аргументом котрих є безапеляційне: «Так ще моя бабуся казала!», але й людей доволі освічених. Скажімо, пілоти не фотографуються перед польотом; лікар ніколи не одягне халат навиворіт; у міліції не прощаються, виїжджаючи на виклик; якщо у актора впаде сценарій, він обов'язково сяде на нього; а у прикордонників поганою прикметою вважається залишити головний убір на столі у начальника підрозділу. Однак чи не наймарновірнішою частиною населення є автомобілісти. «Прикордонник України» до їхнього свята пропонує читачам найбільш розповсюджені забобони водіїв.

Андрій ГЕРАСИМКІВ

Забобони починаються вже з купівлею транспортного засобу і отриманням прав. Найвідоміша прикмета – і те, й інше треба «обмити» – інакше посвідчення відберуть працівники ДАІ, а машина зламається. Причому одні вважають, що досить змочити в стакані з горілкою край завітної картки, інші – що новоспеченому водієві треба випити рівно стільки оковитої, скільки її поміщається в стакані за висотою посвідчення. Водночас шойно придбаному «залізного коневі» ретельно поливають колеса шампанським.

Якщо нове авто протягом року двічі і більше разів потрапляло в аварію, його необхідно продавати – у машини погана карма, або ж вона не вподобала власника і таким чином показує свій норів. Із тієї ж причини при купівлі автомобіля з пробігом досвідчені шофери радять якомога більше взнати про його попереднього власника. Краще всього, якщо це буде людина, у якої в житті все склалося добре.

Не можна, сидячи в салоні, ображати машину, а тим більше говорити про її продаж. На думку автолюбителів «залізна леді» дуже звикає до хазяїна і при найменшому натяку на розлуку може

«образитися». І навпаки: якщо машину ласкаво попросити – вона поїде навіть попри дрібні неполадки.

Взагалі будь-який зятятий автолюбитель скаже вам, що до машини потрібно ставитися як до члена родини. Натомість вдячне авто не підносить вам сюрпризів у вигляді несподіваних поломок і складних ситуацій на дорозі. Багато автомобілістів навіть дають своїм «залізним коням» імена на кшталт Ластівка, Красуня, Мустанг, Дружок тощо.

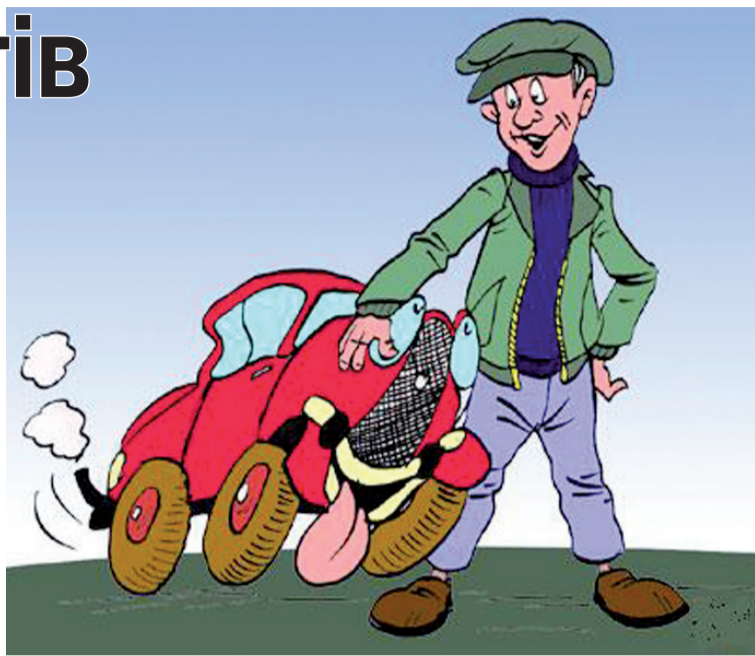
Найпоширеніша прикмета серед водіїв: якщо ви організували для своєї «тачки» банний день, то готуйтеся до дощу. Слід зазначити, що збувається вона якщо не зі 100, то з 50-відсотковою ймовірністю точно. І, як назло, чим ретельніше митимете машину, тим рясніше випадуть опади. Також не радять купати авто під вікнами власного будинку, не то станете жертвою пограбування.

Перед далекою дорогою не рекомендується чіпати запаску – інакше вона обов'язково знадобиться. Ніколи не слід і планувати точний час у дорозі – неминуче трапиться щось, що порушить ці плани. Також погана прикмета фотографуватися на фоні машини чи за кермом. Водії стверджують, що як тільки зробиш вдалий знімок – бути аварії. Не до добра й обходи машину спереду.

А ось виявити на поверхні авто пташиний послід – до прибутку. Проте щоб цей прибуток не втратити, треба його негайно змити. В іншому випадку – виникнуть непередбачені витрати, особливо якщо в місті проходить операція ДАІ «Чистий автомобіль». Подейкують, що легенда фінансового ринку Джордж Сорос одного разу навіть змінив свої ставки на ринку, коли виявив пташиний послід на капоті своєї машини. Він це сприйняв за поганий знак, терміново змінив котирування і в підсумку не прогадав!

Головна і найбільш дохідна прикмета усіх офіційних автосервісів – у жодному разі не слід ставити на авто запчастини від битих машин. Мовляв: деталь, що побувала в аварії, знову притягуватиме ту ж ситуацію. Достовірних даних, які б підтверджували цю прикмету, немає, але в будь-якому випадку неприємно їздити, знаючи, що крило, наприклад, побувало в ДТП.

Ну а найцікавіші забобони пов'язані з працівниками ДАІ. Так, не можна свистіти в машині бо зупинить інспектор. Також професійні водії ніколи не рахують гроші в салоні свого авто. Існує повір'я, що нечистий на руку даїшник чує шелест банкнот на відстані до 10 кілометрів. Взагалі, минаючи на дорозі черговий пост ДАІ, кожен повагаючий себе во-

дій неодмінно блимне фарами колегам, які їдуть по зустрічній. Для них це попередження: «Там – засідка!». Нехтування цим правилом за водійськими прикметами загрожує втратою друзів.

Окремої згадки заслуговують номерні знаки. Скажімо, престижно мати машину з «красивим» номером, але, наприклад, поєднання шісток у ньому викликає у автомобілістів паніку. Забобон заснований на «числі диявола» і його правдивість не підтверджена. А ось той факт, що деякі водії навіть оплачують можливість отримання таких реєстраційних номерів – це правда. Крім того, деякі автовласники вважають, що машина, куплена 13 числа, – за визначенням нещаслива. Те ж саме стосується автомобілів, чий реєстраційні знаки містять цифру 13.

Є свої забобони й у професійних водіїв. Скажімо, далекобійники ніколи не хизуються тим, скільки часу проїздили без аварій і не люблять, коли їх хвалять за шоферський хист. Якщо ж на трасі зустрінеться чорний пес,

для далекобійника це вірний знак зупинитися і перепочити. Інакше – не уникнути проблем на шляху.

Натомість таксистів не люблять, виїхавши на зміну, першим пасажиром брати жінку. Вважається, що тоді день буде невдалим. Також таксистів під час зміни не перелічують виручки – аби не налякати вдачу.

Ще далі у шоферських забобонах дійшли в Англії і США, де поганим тоном вважається зелений колір автомобіля. Американці навіть наводять статистику, що зелені машини частіше потрапляють в аварії.

А загалом – скільки водіїв, стільки й прикмет. Врешті-решт, кожен сам вправі вирішувати чи вірити у те, що говорить народна чутка, чи сприймати їх з іронічною посмішкою. А ось що дійсно важливо – так це завжди дотримуватися Правил дорожнього руху, бути ввічливим на дорозі та слідкувати за технічним станом свого «залізного коня». Будьте впевнені: ці постулати точно ніколи не підведуть і принесуть вам лише успіх!

ІНФРАСТРУКТУРА

Уздоровж кордону – на велосипеді

В Ужгородському прес-клубі відбулася презентація Інтегрованої системи велосипедних туристичних шляхів, які проляжуть Закарпаттям уздовж українсько-угорського кордону.

Ірина БРЕЗА, Василь НИТКА,
«Голос України»

Як розповів директор Центру українсько-угорського регіонального розвитку Йосип ТОРПОІ, реалізація даної ідеї здійснюється в рамках Програми прикордонного співробітництва ЄІСП Угорщина–Словаччина–Румунія–Україна 2007–2013. Передбачається будівництво транскордонних велосипедних доріжок, зведення станції паркування велосипедів у Берегшурани (Угорщина), підготовка бази даних про цікаві для туристів місця вздовж велосипедних доріжок, а також навчання для гідів велосипедного туризму.

Зокрема, велосипедні доріжки прокладатимуть від кордону – до міста Берегове та від Вилка до села Петрове.

Василь МАРКОВИЧ – директор Служби автомобільних доріг у Закарпатській області зауважив, що влада тільки починає працювати в цьому напрямку. Адже раніше у комплексі велосистему не розглядали, а будували там, де було перед-

бачено проектом. Є володоріжки від Кінчеша до Лаз, від Ракошина до Мукачевого, а також у Виноградівському районі. Тепер же заплановано побудувати сім кілометрів велосипедних доріжок, зокрема, й у міжнародних пунктах пропуску. Потім побудують велосипедні доріжки у бік Дякового – уздовж угорського кордону. У планах – з'єднати Ужгород, Мукачево, Берегове та Вилок.

Володимир ФЕСЬКОВ – співкоординатор Закарпатського громадського центру – зауважив, що Ужгород об'єктивно потребує створення умов для пересування на велосипедах у межах міста. За останні кілька років у місті з'явилося багато заходів, об'єдналося близько 200 велосипедистів, проводяться конкурси, поїздки тощо. Велорух корисний ще й з екологічної точки зору. Адже минулого року Ужгород зайняв друге місце в Україні за загазованістю повітря. Тож громадські активісти звернулися до Ужгородської міської ради, щоб спільно створити робочу групу, яка займеться напрацюваннями велосипедної інфраструктури обласного центру.

Ще один великий проект, який стосується розвитку велоінфраструктури реалізує село Баранинці спільно з Ужгород-

ською міськрадою та партнерами з Польщі (м. Кросно). Про це розповіла Неля КОРНИК – головний спеціаліст Ужгородської міськвиконкому. Загальний його бюджет становить 575 тисяч євро. Проект передбачає як створення велосипедного туристичного центру, що базуватиметься в Боздоському парку в Ужгороді, так і придбання сучасних велосипедів, туристичних наметів, розробку веломаршрутів по місту й районі тощо. У Баранинцях у рамках велопроекту заплановано створити спортивний Центр відпочинку з відкритим футбольним полем, криючою стоянкою та сценою для розважальних масових заходів.

Наприкінці засідання презентували цікавий путівник Карпатами. Його підготував і зібрав усю інформацію зі світлинами англійець Александер СТЕМПІ, який нині живе у Будапешті. На велосипеді чоловік об'їздив майже всі сусідні з Україною держави. На Закарпаття потрапив уперше 2006 року після того, як Україна відмінила візи.

– Приїхав з цікавості і не знав нічого, – ділиться враженнями Александер. – Три роки поспіль перетинав кордон на велосипеді. Як правило, їздив у Мукачево, у Воловець, дорогою на Стрий і Львів. Побував на Синевирі та у Хусті. За враженнями від поїздки написав книжку і зібрав близько сотні знімків.

ПОНЕДІЛОК, 29 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

08:50 «У БІЙ ІДУТЬ ЛИШЕ «СТАРИКИ»

Давній душевний фільм розповідає про будні бойової ескадрильї у роки Великої Вітчизняної війни, коли зовсім юні випускники льотного училища, «жовторотики», вже після кількох боїв стають «стариками»...

СТБ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Тема дня', 'Мультфільм', 'Глас народу', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Х/ф «Спортлото-82»', 'Новини', 'Ранок з «ІНТЕРОМ»', etc.

15:15 «ТРОЯ»

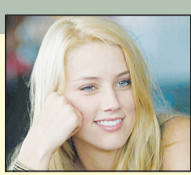
1193 рік до н. е. Принц Трої Паріс викрав прекрасну Олену, дружину царя Спарти Менелая, штовхнувши греків і троянців у кровопролитну війну. Грецька армада під проводом Ахілла підійшла до Трої та взяла її у криваву облогу.

ICTV

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ТСН', 'Сніданок з 1+1', 'Ділові факти', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Служба розшуку дітей', 'Світанок', 'Ділові факти', etc.

00:15 «НИКОЛИ НЕ ЗДАВАЙСЯ»

Джейк переїздить до Орландо, щоб підтримати брата у намаганні досягти успіхів у тенісній кар'єрі. Джейк, який у рідному місті був зіркою футбольної команди, на новому місці перетворюється на вигнанця.

1+1

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Чужі помилки', 'Зашморг для нареченого', 'Неймовірна правда про зірок', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Т/с «Стройбата»', 'Очевидець. Смішно до болю', 'Підйом', etc.

01:20 «ФАРТОВИЙ»

Вадима засуджено за доносом на 25 років і відправлено до ГУЛАГУ. Після прибуття він свариться зі злочинцем Дяком. Дяк засуджує його до смерті. Щоб уникнути цієї долі, Вадим утікає...

УКРАЇНА

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Х/ф «Хто ви, пане КА?»', 'Агенти впливу', 'Правда життя', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Т/с «Ефросинія. Продовження»', 'Ранок з «Україною»', 'Т/с «Слід»', etc.

ВІВТОРОК, 30 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

06:00 «ВАТЕРЛОУ»

Захоплюючий фільм про падіння імперії Наполеона Бонапарта. Остання битва при Ватерлоу – остаточний розгром великої армії імператора, після якого він зрікає престолу і був засланий на острів Святої Олени.

НТН

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Заголовок', 'Православний календар', 'Тема дня', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Т/с «Зовнішні спостереження»', 'Новини', 'Ранок з «ІНТЕРОМ»', etc.

11:05 «ПРАВО НА НАДІЮ»

Христина на вечері у друзів знайомиться з Іваном. Вони опиняються в одному ліжку у Христині вдома. Вранці Іван знайомиться з мамою дівчини, Надією Павліною, і вона вражає молодика до глибини душі.

СТБ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Служба розшуку дітей', 'ТСН', 'Сніданок з 1+1', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Факти', 'Світанок', 'Ділові факти', etc.

00:15 «ОБИТЕЛЬ ДИЯВОЛА»

Троє місіонерів потрапляють в авіакатастрофу біля містечка Серес. Це дивне поселення, застигле в часі, зустрічає Джакса, Конрада і Орена підозрілим мовчанням. Похмурі горюгани цураються незнайомцям.

НТН

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Чужі помилки. Мій батько – маніяк!', 'Все буде добре!', 'Неймовірна правда про зірок', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Т/с «Стройбата»', 'Очевидець. Смішно до болю', 'Підйом', etc.

00:50 «ГРІХИ НАШІ»

Сергій працює в охоронній агенції. Якось він рятує від кулі незнайому людину, а сам отримує поранення. Врятований виявляється відомим банкіром. Після одужання Сергій запрошує працювати його охоронцем...

ІНТЕР

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Х/ф «Ватерлоу»', 'Кримінальні справи', 'CSI: Нью-Йорк-8»', etc.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Т/с «Ефросинія. Продовження»', 'Ранок з «Україною»', 'Т/с «Слід»', etc.

НЕДІЛЯ, 4 ЛИСТОПАДА 2012 РОКУ

07:00 «СМОКІНГ ПО-РЯЗАНСЬКИ»

Інна вирушає до Москви підкорювати світ високої моди. У московському будинку моделі Міс Галушкіно відсіюють. Однак якби не цей дебют, дівчину, можливо, ніколи не побачив би куртор'є Ежен Пахмутов.

УКРАЇНА

11:35 «КОХАННЯ ТА ГОЛУБИ»

Василь поїхав відпочивати на південь і зустрів там Раїсу Захарівну. Повертається до родини не захотів, пішов жити до нової дружини, але додому все-таки тягнуло – все своє, рідне та ще й голуби на горіжці туркочуть...

ІНТЕР

21:00 «МІСТЕР ТА МІСІС СМІТ»

Джон і Джейн одружені не дуже довго, але вже стомлені шлюбом. Їм здається, що вони знають одне про одного все. Але є дещо, що кожен воліє тримати при собі: вони – наймані суперклери з конкуруючих фірм.

ICTV

22:30 «ВІД 180 І ВИЩЕ»

Костик мріяв познайомитися з високою дівчиною. І ось він зв'язався! Працював Костя у фітнес-центрі, фотографії та телефони клієнок були у нього в комп'ютері, і він почав телефонувати всім дівчатам «від 180 і вище».

НОВИЙ КАНАЛ

ПЕРШИЙ

- 06.00 Ранкова молитва
- 06.10 Мультифільм
- 06.30 09.50 Крок до зірок
- 07.15 Моя земля – моя власність
- 07.30 Сільський час
- 08.00 Укравтокоонтинент
- 08.25 Корисні поради
- 08.40 Д/ф «Три різьблені ікони»
- 09.05 Смішний та ще смішніший
- 09.25 Хто в домі господар?
- 11.00 Маю честь запросити
- 12.00 Караоке для дорослих
- 12.55, 15.00 Т/с «Хлопці з нашого міста»
- 14.00 Футзал. ЧС. Таїланд – Україна
- 14.20 Україна інноваційна
- 16.05 Золотий гусак
- 16.30 Шеф-кухар країни
- 17.25 Діловий світ. Тиждень
- 18.00 Концерт до Дня визволення Києва
- 19.35 Зірки гумору
- 20.40 Головний аргумент
- 20.50 Офіційна хроніка
- 21.00, 01.20 Підсумки тижня
- 21.40 Особлива думка
- 22.00 Фольк-music
- 22.55 Лото «Трійка», «Кено», «Максима»
- 23.00 Підсумки
- 23.35 Олімпійський виклик
- 23.50 VII Церемонія нагородження Всеукраїнської премії «Жінка III тисячоліття»
- 01.55 Т/с «Домівка»
- 05.00 М/с «Каспер. Школа страху»
- 05.25 Надвечір'я

ІНТЕР

- 05.40 Х/ф «Рита»
- 07.10 М/с «Вінкс»
- 08.00 М/с «Маша і Ведмідь»
- 08.35 Глянець
- 09.30 Школа лікаря Комаровського
- 10.10 Неділя з «Кварталом»
- 11.05 «Свати» біля плити
- 11.35 Х/ф «Кохання та голуби»
- 14.05 Т/с «Людина-амфібія»
- 18.05 Т/с «Як вийти заміж за мільйонера»
- 20.00 Подробіці тижня
- 20.55 Т/с «Як вийти заміж за мільйонера»
- 22.55 Що? Де? Коли?
- 00.10 Х/ф «Російська гра» Італійського карткового шулера Лукіно Форца знайшли його численні кредитори і змусили підписати заставу на все, що в нього є. Якщо до певного терміну він не збере всю боргову суму, його буде чекати в'язниця...
- 02.00 Подробіці тижня
- 02.45 Д/с «Жадібність. Весільний плач»

1+1

- 06.05 Х/ф «Клаудія. Попелюшка з супермаркету»
- 07.50 Маріччин кінозал
- 08.10 Ремонт +
- 09.00 Лотерея «Лото-Забава»
- 10.10 М/с «Чіп і Дейл»
- 10.35 М/с «Чіп і Дейл»
- 11.00 Кулінарна академія
- 11.25 Чотири весілля-2
- 12.55 Чотири весілля-2
- 14.10 Розміши коміка
- 15.10 Х/ф «Мабуль, боги з'їхали з глузду»
- 17.40 Х/ф «Джентльмени удачі»
- 19.30 ТСН
- 20.15 Голос. Діти
- 22.25 Свіське життя
- 23.35 ТСН
- 00.20 Х/ф «Межі ризику» Вересень 2008 року. Світова економічна криза вже почалася, але Америка ще не знає, яка катастрофа чекає попереду, і тільки група топ-менеджерів на Волл-Стріт шукає рецепт порятунку. Це були найстрашніші години в їхньому житті.
- 02.20 Х/ф «Мабуль, боги з'їхали з глузду»
- 04.05 Х/ф «Клаудія. Попелюшка з супермаркету»

ICTV

- 06.10 Факти
- 06.30 Світанок
- 07.20 Квартирне питання
- 08.05 Анекдоти по-українськи
- 08.40 Дача
- 09.25 Дивитися всім!
- 10.25 ОлімпіЯпи
- 11.30 Козирне життя
- 12.00 Інший футбол
- 12.55 Спорт
- 12.30 Наша Russia
- 14.00 Х/ф «Міс Конгеніальність»
- 16.15 Х/ф «Міс Конгеніальність-2. Неперевершена і небезпечна»
- 18.45 Факти тижня
- 19.45 Останній герой-2
- 21.00 Х/ф «Містер та місіс Сміт»
- 23.15 Х/ф «Загадкова історія Бенджаміна Баттона» Фільм про чоловіка, який народився у віці 80 років, а потім... почав молодшати. Ця людина, як і кожен з нас, не могла зупинити час. І її шлях буде настільки незвичайним, що наряд чи зможе повторитися ще у чимусь житті... Інтерактив. Тижневик
- 02.30 Х/ф «Серце Дракона»
- 04.20 ПроЦікаве
- 04.45 Світанок

СТБ

- 05.25 Наші улюблені мультифільми
- 06.20 Х/ф «Хід у відповідь» з Ю. Висоцькою
- 07.45 Сніданок
- 07.55 Імо вдома
- 09.05 Караоке на Майдані
- 10.05 МайстерШеф-2
- 14.00 X-Фактор-3
- 19.00 Битва екстрасенсів. Апокаліпсис
- 21.45 Х/ф «Кохаю, тому що кохаю»
- 23.50 Х/ф «Якщо ти мене чуєш» Лариса – тридцятирічна жінка. Успішна кар'єра в туристичній агенції дозволяє їй жити забезпечено, але самотнім і емоційно бідним життям. Але одного прекрасного дня у її двері постукає Гера – чоловік з минулого.
- 01.45 Х/ф «31 червня»
- 03.55 Нічний ефір

НОВИЙ

- 06.05 Х/ф «Зоряні війни. Війна клонів»
- 07.45 Церква Христова
- 08.00 Запитайте в лікаря
- 08.25 М/с «Нові пригоди Скубі-Ду»
- 09.00 Будинки мажорів
- 09.15 М/с «Кунг-фу Панда. Дивовижні легенди»
- 09.55 М/с «Пінгвіни з Мадагаскару»
- 10.15 Шоу Шара
- 11.20 Недільний офіс
- 12.25 Т/с «Щасливі разом»
- 15.10 М/ф «Вольф»
- 17.05 Х/ф «Сутінки. Saga. Молодий місяць»
- 20.00 ШоумаСтгоуон
- 22.30 Х/ф «Від 180 і вище»
- 00.25 Спортрепортер
- 00.30 Х/ф «Школа негідників» Щоб позбавитися невпевненості та завоювати серце своєї сусідки Аманди, Роджер Водделл записується на таємні курси, де доктор ПІ та його помічник Лешер використовують незвичайні методи і гарантують результат.
- 02.30 Т/с «Одна ніч любові»
- 03.25 Четверта хвиля
- 04.45 Тася
- 04.55 Вір мені

НТН

- 06.00 Легенди бандитської Одеси
- 06.45 Х/ф «Беремо все на себе»
- 08.15 Т/с «Літо вовків»
- 11.30 Легенди карного розшуку
- 12.00 Агенти впливу
- 13.00 Т/с «Розкол»
- 15.00 Т/с «Кулінар»
- 19.00 Т/с «Каменська-6»
- 22.50 Круті 90-ті
- 23.50 Х/ф «Захисник»
- 01.35 Х/ф «Вовк-чудовисько»
- 03.10 Речовий доказ
- 04.00 Агенти впливу
- 04.55 Уроки тітоньки Соби
- 05.25 Правда життя

УКРАЇНА

- 07.00 Х/ф «Смокінг по-рязанський»
- 09.00 Ласкаво просимо
- 10.00 Таємничі зірки
- 11.00 Найкращий кухар на селі
- 12.00, 04.15 Т/с «Дорожній патруль-11»
- 13.00 Т/с «Злочин буде розкрито»
- 15.00, 20.00 Т/с «Інтерни»
- 16.00 Т/с «Поки цвіте папороть»
- 18.00 Д/ф «Поки цвіте папороть. Фільм про фільм»
- 19.00, 03.30 Події тижня
- 22.15 Великий футбол
- 00.15 Т/с «Ведмежий кут»
- 08.15 Чемпіонат Англії. МЮ – «Арсенал»
- 10.25 Журнал. Ліга чемпіонів УЄФА
- 10.50 Street Style
- 11.00 Д/с «Найвидатніші футболні тренери світу»
- 11.30 Один на один з Гамулою
- 12.00, 04.50 Futbol Mundial
- 13.25 ЧУ. «Зоря» – «Іллічівець»
- 15.55 ЧУ. «Ворскла» – «Арсенал» (К)
- 18.25 ЧУ. «Чорноморець» – «Металург» (Д)
- 20.40 Чемпіонат Іспанії. «Гранада» – «Атлетик»
- 22.40 Чемпіонат Іспанії. «Севілья» – «Леванте»
- 00.45 ЧУ. «Зоря» – «Іллічівець»

СКАНВОРД

Сканворд з 15 хрестоматійними клітинками, що містять цифри 1, 2, 3, 4. Клітинки містять різні слова та фрази, пов'язані з культурою, історією та природою України. Зображення: 1. Лис, 2. Лялька, 3. Обрис тіла, 4. Редис.

